

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ**

Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств

М Е Т О Д И Ч Н І Р Е К О М Е Н Д А Ц І Ї

до практичних занять

з дисципліни «Публічне адміністрування»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 073 «Менеджмент»
Спеціалізація: «Менеджмент організацій і адміністрування
(за видами економічної діяльності)»

(шифр та назва напрямку (спеціальності)
підготовки)

Розроблені к.е.н., доц. Білявським В.М.
(науковий ступінь, вчене звання, П.І.Б.
викладача)

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри менеджменту
ЗЕДП

Протокол № 7 від «15» травня 2017 р.

Завідувач кафедри _____ Ільєнко О.В.

Подано назви тем з дисципліни, розкрито завдання для практичних занять студентів та форми їх контролю. Вміщено питання для обговорення на практичних заняттях, індивідуальні завдання для засвоєння змісту дисципліни.

ПЕРЕДМОВА

Практичне заняття – це форма навчального заняття, що спрямована на формування у студентів вмінь та навичок виконання певних елементів науково-дослідної роботи.

У процесі проведення практичного заняття викладачем пояснюється сутність завдання та надаються методичні рекомендації щодо його виконання. Студенти самостійно виконують запропоновані практичні завдання та на наступних практичних заняттях їх захищають з обговоренням усіма студентами групи.

За результатами захисту викладач виставляє відповідну оцінку, як за практичне завдання, так і за активну участь у практичному занятті. Отримані студентом бали ураховуються у загальній накопичувальній бально-рейтинговій оцінці результатів його навчання за дисципліною.

<i>№ пор.</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Кількість годин</i>
Модуль № 1 «Публічне адміністрування»		
1.	Тема 1. Предмет і методологічна основа публічного адміністрування. Основні теорії управління суспільством (вступ до дисципліни)	2
2.	Тема 2. Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер. Громадянське суспільство, як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування	2
3.	Тема 3. Публічне адміністрування та влада	2
4.	Тема 4. Публічне адміністрування та муніципальна публічна влада	2
5.	Тема 5. Закони та принципи публічного адміністрування. Публічне адміністрування як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень	2
6.	Тема 6. Бюрократія та антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування	2
7.	Тема 7. Основні засади публічного адміністрування в економічній сфері	2
8.	Тема 8. Відповідальність у публічному адмініструванні	2
	Усього за модулем № 1	17
	Усього за навчальною дисципліною	17

ПЛАН

Практичне заняття 1. Предмет і методологічна основа публічного адміністрування. Основні теорії управління суспільством (вступ до дисципліни).

Мета: вивчення сутності та основних складових публічного адміністрування.

Завдання. Дати відповідь на запитання:

- розкрийте методологічну основу публічного адміністрування;
- охарактеризуйте основні підходи до розуміння публічного адміністрування та його еволюція;
- розкрийте сутність предметної сфери публічного адміністрування;
- у чому виявляється обмеженість концепції публічного адміністрування.

Питання для дискусії:

1. Обґрунтуйте основні проблеми й перспективи розвитку публічного адміністрування.
2. Розкрийте особливості публічного адміністрування.
3. Проаналізуйте сучасну концепцію публічного адміністрування.
4. Дайте визначення категорії публічне адміністрування та поняттю про публічну діяльність.

Практичне заняття 2. Публічна сфера – єдність економічної, соціальної та політичної сфер. Громадянське суспільство, як суб'єкт формування цілей публічного адміністрування.

Мета: Вивчення складових публічної сфери та основ громадянського суспільства.

Завдання. Дати відповідь на запитання:

- проаналізуйте взаємозв'язок економічної науки, соціології та політології;
- систематизуйте економіку та політичну економіку;
- визначте складові соціальної сфери;
- дослідіть особливості поведінки людей у економічній та політичній сферах;
- дослідіть публічну сферу і публічну політику.

Питання для дискусії:

1. Розкрийте основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства.
2. Охарактеризуйте сутність громадянського суспільства.
3. Визначте місце і роль громадських організацій у публічному адмініструванні.
4. Розкрийте основні складові громадянського суспільства.

Практичне заняття 3. Публічне адміністрування та влада.

Мета: розкрити сутність публічного адміністрування та влади.

Завдання. Дати відповідь на запитання:

- розкрийте сутність поняття влади;
- наведіть цілі публічної влади та публічного адміністрування;
- охарактеризуйте владу, як основний засіб публічного адміністрування;
- проаналізуйте механізм взаємодії влади та публічного адміністрування.

Питання для дискусії:

1. Наведіть практичні приклади взаємозв'язку і взаємозалежності політичної та економічної влади.
2. Наведіть основні етапи формування публічної влади в системі публічного адміністрування.

Практичне заняття 4. Публічне адміністрування та муніципальна публічна влада.

Мета: розкрити сутність публічного адміністрування та муніципальної публічної влади.

Завдання. Дати відповідь на запитання:

- розкрийте сутність та зміст муніципальної публічної влади і місцевого самоврядування;
- охарактеризуйте місцеве самоврядування, як демократичну основу управління в державі;
- визначте роль місцевого самоврядування в контексті децентралізації влади та публічного адміністрування;
- охарактеризуйте основні фактори формування місцевого самоврядування;

- розкрийте сутність представницьких та виконавчих органів місцевого самоврядування.

Питання для дискусії:

1. Наведіть переваги та недоліки інститутів безпосередньої демократії в системі місцевого самоврядування.
2. Наведіть практичні приклади проведення виборчої кампанії органів місцевого самоврядування.
3. Наведіть переваги та недоліки місцевого референдуму.
4. Наведіть переваги та недоліки органів самоорганізації населення.

Практичне заняття 5. Закони та принципи публічного адміністрування. Публічне адміністрування, як процес вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.

Мета: розкрити сутність публічного адміністрування, як процесу вироблення, прийняття та виконання управлінських рішень.

Завдання. Дати відповідь на запитання:

- проаналізуйте загальний закон соціального управління;
- розкрийте сутність закону управління суспільними процесами;
- охарактеризуйте закон розмежування центрів влади та управління;
- визначте сутність закону системності організації та саморозвитку системи публічного адміністрування;
- розкрийте сутність закону централізації та децентралізації влади.

Питання для дискусії:

1. Наведіть загальні принципи, що регулюють адміністрування, як соціально-політичний, соціально-економічний та соціально-культурний процеси.
2. Розкрийте послідовність етапів прийняття та динаміку виконання управлінських рішень.

Практичне заняття 6. Бюрократія та антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування.

Мета: провести діагностику та аналіз бюрократії та антикорупційної діяльності у сфері публічного адміністрування.

Завдання. Дати відповідь на запитання:

- розкрийте сутність бюрократії, як наукової категорії;
- охарактеризуйте стан антикорупційна діяльність у сфері публічного адміністрування;
- оцініть теорію бюрократії М. Вебера;
- розкрийте сутність сучасних підходів в оцінюванні бюрократії;
- проаналізуйте систему публічної служби.

Питання для дискусії:

1. Розкрийте сутність політизації вищого чиновництва.
2. Наведіть приклади, основні ознаки та атрибути бюрократії.

Практичне заняття 7. Основні засади публічного адміністрування в економічній сфері.

Мета: вивчення основних засад публічного адміністрування в економічній сфері.

Завдання. Дати відповідь на запитання:

- розкрийте сутність основних напрямів формування та розвитку сучасної економічної системи;
- охарактеризуйте етапи формування та еволюції публічного адміністрування у сфері економіки;
- розкрийте основні характеристики сучасної економічної системи;
- розкрийте сутність основних напрямів державного регулювання економікою;
- охарактеризуйте взаємовідносини суспільства та економіки;
- обґрунтуйте концепцію держави, як гаранту забезпечення умов для підприємницької діяльності;
- розкрийте сутність нових тенденцій у взаємовідносинах суспільства та бізнесу.

Питання для дискусії:

1. Розкрийте сутність управління власністю в умовах демократичної, правової держави.
2. Охарактеризуйте законодавче та нормативно-правове забезпечення конкурентного середовища.
3. Розкрийте основні положення механізму взаємодії суспільства та економіки.

4. Наведіть приклади цивілізованих засад конкуренції.

Практичне заняття 8. Відповідальність у публічному адмініструванні.

Мета: Розкрити сутність відповідальності у публічному адмініструванні.

Завдання. Дати відповідь на запитання:

- охарактеризуйте правопорушення у сфері публічного адміністрування;
- розкрийте сутність відповідальності органів державної влади та місцевого самоврядування, державних і комунальних підприємств, установ і організацій, посадових осіб за правопорушення у сфері публічного адміністрування;
- охарактеризуйте відповідальність у сфері публічного адміністрування.

Питання для дискусії:

1. Розкрийте сутність правопорушень та відповідальності при здійсненні міжнародної публічної діяльності.
2. Охарактеризуйте відповідальність недержавних організацій, органів і осіб, які не перебувають на державній службі чи службі в органах місцевого самоврядування, за правопорушення у сфері публічного адміністрування.
3. Наведіть приклади правопорушень та відповідальності при здійсненні міжнародної публічної діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти

1. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 48. – С. 409.
2. Закон України «Про джерела фінансування органів державної влади» від 20.06.1999 р. №783–XIV // Уряд. кур'єр. – 1999. – № 165.
3. Закон України «Про звернення громадян» від 02.10.96 р. № 393/96–ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – С.256.
4. Закон України «Про інформацію» від 12 жовт. 1992 р. № 2657–XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – С.650.
5. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 р. № 280/97–ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – С.170.
6. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квіт. 1999 р. № 586–XIV // Офіц. вісник України. – 1999. – № 18. – С.190.
7. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 року № 3166–VI.
8. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» щодо приведення його у відповідність із Конституцією України»//Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 13, ст.223.
9. Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 07.04.2011 № 3206–VI (в редакції від 09.08.2015) //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 40, ст.404.
10. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 №1700 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main>.
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон Української РСР від 07 грудня 1984 р.№ 8073–X // ВВР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1123.
12. Кримінальний процесуальний кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651–VI // Верховна Рада України : [офіц. веб-сайт]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651> (11.06.2012).
13. Кримінальний Кодекс України від 1 вересня 2001 р., розділ XIII ст.ст. 305–327. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main>.
14. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – Х. : Фоліо, 1998. – 48с.

Основні джерела

15. Алексеев В.М. Структури публічного управління в Україні: громадівські ради / В.М. Алексеев. – Чернівці : Технодрук, 2014. – 76с.
16. Бакуменко В.Д. Державно-управлінські рішення : навч. посіб. / В.Д. Бакуменко. – К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 444с.
17. Бакуменко В.Д. Державне управління : основи теорії, історія та практика : навч. посіб. / В.Д. Бакуменко [та ін.] – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2009. – 394с.
18. Бакуменко В.Д. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. / В.Д. Бакуменко [та ін.] – К. : Вид-во Ліра-К, 2016. – 256с.
19. Євтушенко В.А. Державне та регіональне управління : навч. посіб. / В.А. Євтушенко, Г.В. Євтушенко. – Х. : ХНУ, 2012. – 215с.
20. Мельник А.Ф. Державне управління: підруч. / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський. – К. : Знання, 2009. – 582с.
21. Публічне адміністрування : навч. посіб. / О.М. Ястремська, Л.О. Мажник. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 132с.
22. Регіональне управління : підруч. / за заг. ред. Ю.В. Ковбасюка, В.М. Вакуленка, М.К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2014. – 512с.
23. Чернов С.І. Публічне адміністрування : ОКЛ / С.І. Чернов, С.О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. – Х. : ХНУМГ, 2014. – 97с.

Додаткові джерела

24. Дзюндзюк В.Б. Публічне адміністрування в Україні : навч. посіб. / В.Б. Дзюндзюк [та ін.] – Х. : Вид-во Хар. РІ НАДУ «Магістр» 2011. – 306с.
25. Іванова Т.В. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу : навч. посіб. / Т.В. Іванова [та ін.] – К. : НАДУ, 2015. – 628с.
26. Іванова Т.В. Державна політика / Іванова Т.В. [та ін.] – К. : Нац. акад. держ. упр., 2014. – 448с.
27. Іванова Т.В. Публічне управління сільськими територіями України : навч. посіб. / Іванова Т.В. [та ін.] – К. : Фенікс, 2016. – 336с.
28. Іванова Т.В. Шляхи формування та розвитку самодостатніх суб'єктів муніципального руху : європейські виміри та орієнтири : монографія / Т.В. Іванова [та ін.] – Миколаїв : Ємельянова Т.В., 2013. – 352с.
29. Іванова Т.В. Управління підприємством на регіональному рівні / Т.В. Іванова Наук. вісн. акад. муніц. упр. : Зб. наук. праць Серія «Економіка» вип. 8/2010 – К. : Акад. муніц. упр., ВПЦ АМУ. – 2010. – С. 42–47.
30. Іванова Т.В. Державне управління сталим екологічним розвитком України та її регіонів в системі раціонального природокористування : теорія, методологія, перспективні напрями : Монографія / Т.В. Іванова – К. : ВПЦ Акад. муніц. упр., 2011. – 405с.
31. Іванова Т.В. Управління розвитком міста : навч. посіб. / Т.В. Іванова [та ін.] – К. : Вид-во нац. акад. держ. упр., 2006. – 389с.

32. Кузнєцов А. Концептуальні підходи до формування понятійного апарату в сфері публічного управління / А. Кузнєцов // Понятійно-категоріальний апарат публічного управління. – К. : Нац. акад. держ. упр., 2010. – С. 38–43.
33. Чиркин В.Е. Публичное управление: учебн. / В.Е. Чиркин. – М. : Юрист, 2004. – 475с.

Джерела Інтернет

34. <http://www.niss.gov.ua> – Національний інститут стратегічних досліджень.
35. <http://www.president.gov.ua> – сайт Президента України.
36. <http://www.kmu.gov.ua/control/> – сайт Кабінету Міністрів України.
37. <http://www.odesaoda.gov.ua/> – сайт Одеської облдержадміністрації.
38. <http://www.nads.gov.ua/control/uk/index> – сайт Національного агентства України з питань державної служби.
39. <http://www.pravo.org.ua/> – портал Центру політико-правових реформ.
40. <http://i-soc.com.ua/institute/> – портал Інституту соціології Національної академії наук України.
41. <http://www.management.com.ua> – інтернет-портал для управлінців.
42. <http://www.aup.ru/> – адміністративно-управлінський портал.
43. <http://ek-lit.narod.ru/links.htm> – бібліотека економічної та управлінської літератури.